

18. nedel'a C

Dajte si pozor a chráňte sa každého lakomstva. Lebo aj keď má človek hojnosť všetkého, jeho život nezávisí na jeho majetku. (Lk 12,15)

Prvé čítanie

Knihá Kazateľ 1,2; 2,21-23

Márnosť nad márnosť, vraví Kazateľ, márnosť nad márnosť, všetko je márnosť. Ved' sa stáva, že niekto pracuje múdro, rozvážne a úspešne a nakoniec všetko, čo nadobudol, musí zanechať tomu, ktorý na tom nepracoval. A to je márnosť a veľké zlo.

Čo má človek zo všetkej svojej námahy a starostí, ktoré ho morili pod slnkom? Celý jeho život je plný bolesti, trápenia sú jeho zamestnaním, jeho srdce si ani v noci neodpočinie. Aj to je márnosť.

Druhé čítanie

List Kolosanom 3,1-5.9-11

Bratia a sestry, s Kristom ste vstali z mŕtvych, preto hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha. Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi! Ved' ste zomreli a váš nový život je s Kristom ukrytý v Bohu. A keď sa zjaví Kristus, váš život, vtedy sa aj vy zjavíte s ním v sláve.

Umŕtvujte teda vo svojich údoch všetko pozemské: smilstvo, nečistotu, náruživosť, zlú žiadostivosť a chamtivosť, lebo je to modloslužba.

Neklamte sa navzájom. Ved' ste zvliekli zo seba starého človeka s jeho skutkami a obliekli ste si nového, ktorý sa obnovuje podľa obrazu svojho Stvoriteľa, aby dosiahol pravé poznanie. Potom už niet Gréka ani Žida, obrezaného ani neobrezaného, barbara ani Skýta, otroka ani slobodného, ale všetko vo všetkých je Kristus.

Evanjelium

Lukáš 12,13-21

Ktosi zo zástupu povedal Ježišovi: "Učiteľ, povedz môjmu bratovi, aby sa so mou podielil o dedičstvo."

No on mu odvetil: "Človeče, kto ma ustanovil za sudcu alebo prostredníka medzi vami?"

Potom povedal ostatným: "Dajte si pozor a chráňte sa každého lakomstva. Lebo aj keď má človek hojnosť všetkého, jeho život nezávisí na jeho majetku."

A povedal im aj toto podobenstvo: "Istému boháčovi prinieslo pole bohatú úrodu. Premýšľal a povedal si: 'Čorobiť, už nemám kde uložiť svoju úrodu!' Potom si povedal: 'Toto urobím: zručam sýpky, postavím si väčšie a v nich uložímvšetko svoje obilie i ostatný majetok. Potom si poviem: Duša, máš veľké zásoby na dlhé roky. Odpočívaj, jedz, pi a veselo hoduj!' Ale Boh mu povedal: 'Blázon, ešte túto noc požiadajú tvoj život. A čo si nahromadil, čie bude?' Tak je to s tým, kto si hromadí poklady, ale pred Bohom nie je bohatý."

Na zamyslenie

Dnešné tri čítania veľmi dobre nadväzujú na seba. Zatiaľ čo nás prvé čítanie stavia pred základnú otázku nášho bytia: "Prečo sme vlastne na svete?", pokúša sa druhé čítanie dať na to odpoveď: "Sme na svete, aby sme sa stále viac stávali podobnejší Ježišovi Kristovi a tak sa stávali čoraz vernejším obrazom nášho stvoriteľa." V evanjeliu je potom vysvetlené, aké ohrozenia, pokušenia sa môžu postaviť medzi základnú otázku skutočného zmyslu a cieľa nášho bytia: kto sa snaží stavať sám na sebe, kto sa pokúša vytvoriť si zmysel svojho života materiálnymi dobrami, nie je vnútorne slobodný pre to, aby sa mohol nechať obdať kráľovstvom Božím.

V prvom čítaní narážame na centrálny pojem "márnosť", v ktorom sa sústreďujú skúsenosti ohraničenosti a pomínutelnosti pozemskej existencie, neistoty a prekazené, nenaplnené životné plány. V tomto pojme sa tiež skrýva prastará ľudská túžba po niečom, čo je nepominuteľné, čo je večné. Túto túžbu si človek nemôže naplniť sám, nemôže si dať sám odpoveď na otázku týkajúcu sa zmyslu života, aj keď sa o to často rôznym spôsobom sám pokúša. Pre autora Knihy Kazateľ to znamená návrat, poukázanie človeka opäť na svoju podstatu stvorenia a tým na rozhodujúcu kategóriu ľudskej existencie: nie vlastníenie niečoho (vo všeobecnom, ale aj v duchovnom zmysle!) robí človeka človekom, ale jeho bytie. Ten, kto žije z Boha a preňho, vie v odovzdanosti a duševnej slobode užívať to, čo dostane k dispozícii bez toho, že by v tom hľadal svoje šťastie a svoju identitu a bez toho, že by zlyhal, nezdolal straty a neúspechy a cítil sa pritom existenčne ohrozený.

Preto sa neodvažuje Ježiš v dnešnom evanjeliu hrať sudcu a urobiť tak z **jedného** "majiteľa" **dvoch** "majiteľov". To nie je jeho poslanie. Jeho úlohou je usmerniť, posunúť hľadanie identity a zmyslu života človeka na celkom inú úroveň. Zaplietť sa do konfliktu o dedičstvo, starať sa o rozdelenie materiálnych statkov medzi dvoch ľudí, takto by sa zdvojnásobila cez majetok nezmyselnosť hľadania zmyslu života.

Ježišovým poslaním je priviesť človeka k jeho vlastnému cieľu – jeho úplné vnútorné obnovenie, priblíženie sa obrazu stvoriteľa prechodom od "mať" k "byť". Rôzne postoje, ktoré sú vymenované v druhom čítaní (vášeň, žiadostivosť, chamtivosť, klamstvo...) sú ovocím vlastníenia, nepravých obrazov, sú ovocím mňa, ktoré zbiera len pre seba samého. Každá forma vlastníenia, moci v najširšom zmysle, nás môže tak urobiť úzkoprými, obmedzenými, že namiesto toho, aby sme sa priblížili obrazu nášho Stvoriteľa, sa mu vzdľujeme. Biblický názov pre Boha vyjadruje jeho bytie takto: "Ja som tu pre vás". Keď niekto chce byť verným Božím obrazom, jeho bytie je tu pre druhých a s druhými. Takáto forma života prináša so sebou potom nasledovné zmeny: keď do centra nášho života postavíme "byť" namiesto "mať", náš život automaticky dostane pravý zmysel bez toho, že by sme o to museli bojovať. Zároveň si všimneme, ako sa postupne oslobodzujeme od zmienenej "neľudskosti" a v priebehu toho sa stávame nezávislými, vlastníacimi a predsa nie posadnutými.

Takýmto spôsobom života alebo začína byť zjavné už tu a teraz, v tomto bytí! My sme síce ešte stále na ceste, ale už ako noví ľudia (2. čítanie) sme povolaní byť naším bytím viditeľnejším Božím obrazom už teraz na tejto zemi, šíriť, dávať ďalej tento Boží príslub. To znamená dodávať našim bližným zmysel a budúcnosť, priestor a slobodu pre ich vlastný život. Jedným slovom: vrátiť do svetla opäť to, čo nám Boh už na začiatku daroval, keď nás stvoril.